

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2019. évi december hó 9. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság a kábítószer-kereskedelem büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 15.B.140/2018/34/II. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott által elkövetett cselekményt kábítószer birtoklása büntettének minősíti (Btk. 178.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont);
- a vádlottal szemben kiszabott büntetést 4 (négy) év szabadságvesztésre és 4 (négy) év közügyektől eltiltásra enyhíti;
- a szabadságvesztést börtönben kell végrehajtani;
- az eljárás során felmerült 1.906.507 (egymillió-kilencszázhatvanöt-hatvanöt) forint bűnügyi költségből a vádlott köteles megfizetni 482.289 (négy-száznyolcvankettő-ezer-kettő-száznyolcvankilenc) forintot, míg a fennmaradó 1.424.218 (egymillió-négy-százhuszonnégy-ezer-kettő-száz-tízennyolc) forint bűnügyi költség az állam terhére marad.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába továbbmenően beszámítja a 2019. február 6. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

Indokolás

A Kaposvári Törvényszék 15.B.140/2018/34/II. számú, 2019. február 6. napján kelt ítéletével **vádlottat** kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettében mondta ki bűnösnek, ezért 7 év szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztés fokozatát fegyházban állapította meg, rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelkekről, és kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A törvényszék ítélete ellen a vádlott és védője eltérő tényállás megállapítása és a cselekmény eltérő minősítése, valamint enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen levő képviselője útján a bűnösségi körülmények kis mértékű pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott védője a nyilvános ülésen a jogorvoslati indítványában foglaltakkal egyező tartalommal szólalt fel.

A védelmi jogorvoslati kérelmek irányára figyelemmel a felülbírálat teljes körű.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezésekkel sérelmezett ítéletét a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. E felülbírálat a Be. 590. § (2) bekezdése értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve - a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból - az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre is.

A felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 592. § (2) bekezdésének c) és d) pontja alapján részben megalapozatlannak találta, ezért azt a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint helyesbítette:

Mellőzi az elsőfokú ítélet 2. oldal utolsó előtti bekezdésének második mondatából a következő részt: "részben pedig a kábítószer hatóanyag tartalmú kendernövény termeléséből, és annak értékesítéséből".

Ugyancsak mellőzi a 3. oldal első bekezdésének utolsó mondatát: "a 27 tő leszüretelt kábítószer hatóanyag tartalmú kendernövényt a vádlott a 2017. év során részben ismeretlen személyek részére értékesítette, részben pedig saját maga fogyasztott el."

Ezen túlmenően mellőzi a 3. oldal negyedik bekezdését mely szerint: "a rendelkezésre álló adatok alapján azt meghatározni nem lehetett, hogy a **vádlott** 2016. évben mennyi kannabisz növényt termesztett, a leszüretelt anyagból mennyit, milyen áron, és kinek értékesített."

A fenti helyesbítést az tette szükségessé, hogy az eljárás során semmilyen adat, bizonyíték nem merült fel arra - amint az elsőfokú bíróság indokolásában arra utalt is -, hogy a vádlott az általa termelt kannabisz-növényből bármilyen mennyiséget értékesített volna. Így a törvényszéknek a kábítószer értékesítésére vonatkozó megállapításai csupán bizonyítékokkal alá nem támasztott feltételezések, azok a bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával ellentétesek, illetve a megállapított tényekből levont helytelen következtetésen alapulnak, ezért a másodfokú bíróság ezeket a tényállásból mellőzte.

Az ekként helyesbített tényállás immár mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

A büntető- és a büntetőeljárási jogszabályok alkalmazása szempontjából jelentős tényeket az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges mértékben felderítette. A bizonyítékokat

- a részbeni megalapozatlanságot eredményező kisebb hibáktól és hiányosságoktól eltekintve - a logika szabályai szerint körültekintő gondossággal elemezte, így indokolási kötelezettségének is megfelelően eleget tett.

Kétségtelen - és ezt az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg -, hogy a vádlott megélhetést

biztosító jövedelemmel nem rendelkezett. Ugyanakkor az általa kábítószer termesztésre fordított összeg (néhány százezer forint) nem olyan tetemes, amelyet egyéb forrásból, akár szülői támogatásból ne tudott volna előteremteni. Nem cáfolható az a vádlotti védekezés sem, hogy a kábítószer előállítására fordított pénz oly módon térült meg számára, hogy ennél nagyobb összeget kellett volna a fogyasztását fedező marihuána megvásárlására fordítania.

Nem értett egyet az ítéletábra a védelmi fellebbezésnek a vadkender-tövek számát vitató részével. A vádlott által használt hétvégi házhoz tartozó kertben először 78 tő kender, majd 27 tő kendernövény-csonkot talált a nyomozó hatóság. Az igazságügyi botanikus szakértő véleménye alapján megállapítható, hogy mindkét házkutatás alkalmával cannabis növényeket találtak és foglaltak le. Amint arra ítéletének indokolásában a törvényszék helyesen hivatkozott, ezt a növényt az Egységes Kábítószer Egyezmény 1. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján kábítószernak kell tekinteni. A vádlott akkor mentesülne a felelősség alól, ha a kábítószer előállítására alkalmas növények termesztésének, forgalmazásának és felhasználásának rendjéről szóló 162/2003. (X. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) és (2) bekezdése alapján igazolni tudná, hogy az alacsony THC-tartalmú kender, ún. Cannabis sativa L. fajhoz tartozó rost- és magkenderfajta magját vetette el. Ennek a kenderfajtának a THC -tartalma ténylegesen, vagy a kenderfajta állami elismerési eljárása vagy a Közösségi Fajtajegyzékbe való felvételre irányuló eljárás során végzett vizsgálatok eredménye alapján - a növény légszáraz állapotú, gyökérszettől és száráktól mentes homogenizált részében - nem éri el a 0,2 százalékot és ennek a számláit és bizonylatait megőrizte. A vádlott ilyen bizonylatokkal, számlákkal nem rendelkezett, egyértelműen illegálisan foglalkozott vadkender termesztéssel.

Ezen túlmenően a vádlott maga hivatkozott arra, hogy nagy szakértelemmel rendelkezik a marihuána termesztés terén. Ebből következően bizonyosan nem ültetett és termesztett volna számára értéktelen, kábítószer előállítására alkalmatlan növényt.

Helyesen értékelte a törvényszék rendelkezésre álló adatokat, és vetette el a vádlott védekezését a vadkendercsonkokkal kapcsolatosan. E körben az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységével az ítéletábra egyetértett. Ezt csupán azzal egészíti ki, hogy a helyszíni szemle adatai alapján megállapítható, hogy a vádlott nagy mennyiségű üres virágcsereppel rendelkezett a ... utcában található ingatlanon, ezért nem volt szüksége arra, hogy - az egyéb költségek mellett jelentéktelen, filléres tételnek minősülő - használt virágcserepeket, nagy távolságból szállítsa el.

A megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlott büntetőjogi felelősségére. Tévedett azonban, amikor a cselekményét a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kereskedelemmel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének minősítette.

Az irányadó tényállás alapján az kétségtelenül megállapítható, hogy a vádlott személyes szükségleteit jóval meghaladó mennyiségű kábítószert termesztett 2016-ban és 2017-ben.

A termesztett és birtokban tartott kábítószer mennyiségéből azonban - egyéb bizonyítékok hiányában - a kábítószer rendszeres értékesítésére, vagy alkalmoszerű kábítószer eladásra, illetve átadásra nem, legfeljebb annak szándékára vonható következtetés. A szándék azonban nem pótolja a kereskedői magatartás megállapításához szükséges tényállási elemeket, amelyeket az elsőfokú bíróság egyébként helyesen felsorolt. A kereskedelem körébe vonható minden olyan magatartás, amely az eladók és a vevők felkutatására, közvetítők igénybevételére, az áruval vonatkozó előzetes megállapodások megkötésére, az áru tárolásához és a szállításhoz igénybe vett eszközöknek, kísérőknek a biztosítására, az átadás helyszínének a felderítésére és kiválasztására irányul, egyszóval minden olyan mozzanat, amely azt célozza, hogy a kábítószer - akár további

közbeékelődő személyek révén - bekerüljön a kereskedelmi forgalomba (*BH 2002/209. számú eseti döntés*).

Arra is helyesen utalt a törvényszék, hogy az 1/2007. Büntető jogegységi határozat alapján a kereskedés bármely résztvevénységének a megvalósítása önmagában is a kereskedés befejezett alakzatának a megállapítását eredményezi, figyelmen kívül hagyta azonban azt a körülményt, hogy a kannabisz növény termesztése *önmagában* nem minősül ilyen résztvevénységnek.

A vádlottal szemben titkos információgyűjtés keretében végrehajtott telefon-lehallgatás során beszerzett bizonyítékok sem alkalmasak a fentiekben példálózóan felsorolt magatartások bizonyítására, azokban utalás sincs kábítószer-értékesítésre. A beszélgetések témája alapvetően kábítószer-termesztés, illetve más téma körül forog.

Ezen túlmenően a vádlott telefonja és számítógépe sem tartalmazott kábítószer értékesítésére utaló üzenetváltást vagy beszélgetést.

Ilyen körülmények mellett csupán annak megállapítására van lehetőség, hogy a vádlottnak szándékában állhatott az általa termesztett kábítószer értékesítése. A saját szükségletét meghaladó mennyiségű kábítószer termesztése, birtoklása azonban a fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának, illetve a terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény - enyhébb megítélésű - előkészületének a megállapítását teszi lehetővé. Ugyanakkor bármely fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzata kizárja a terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény - enyhébb megítélésű - előkészületének a megállapítását (*1/2007. BJE III/3/a. pont*).

Erre tekintettel a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét a fentiekben kifejtett indokokra figyelemmel a Btk. 178. § (1) bekezdésének IV. fordulatában meghatározott és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklása büntettének minősítette.

A minősítés megváltoztatására is figyelemmel indokolt volt a bűnösségi körülmények ismételt áttekintése. A lényegesen enyhébben minősülő kábítószer birtoklás bűncselekményének a büntetési tételkerete - az öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés helyett -, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés. A középérték 12 év 6 hónapról 7 év 6 hónapra csökkent.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen tárta fel. További enyhítő körülményként értékelte a másodfokú bíróság, hogy az eljárás tárgya a legkevésbé addiktív hatású kábítószer, a marihuána volt, melynek mennyisége alig haladta meg a jelentős mennyiség alsó határát. Ezen túlmenően a megváltoztatott tényállásra figyelemmel a vádlott vallomása már csaknem teljes körűnek és a bűnösségre is kiterjedőnek tekinthető. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a vádlott az eljárás teljes tartama alatt a legsúlyosabb személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, letartóztatás alatt állt.

A büntetlen előéletű vádlott esetében az ítéletábra úgy látta, hogy a törvényben előírt legenyhébb büntetés is eltúlzottan súlyos. Ezért a vádlott büntetését a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával 4 év szabadságvesztésre, ezzel arányosan a közügyektől eltiltás tartamát is enyhítette.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát Btk. 35. § (2) bekezdése alapján börtönben állapította meg.

A tényállás megváltoztatásával összefüggésben módosítani kellett a bűnügyi költségekre vonatkozó rendelkezést is. A kábítószer-birtoklás esetében, amikor a minősítés a termesztett egyedek számán alapul, szükségtelen a hatóanyag-tartalom meghatározása. Ezért jelen minősítés mellett a vegyészszakértő véleménye nem használható fel az ügyben, így annak költségét sem lehet a

vádlottra terhelni. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a vegyészszakértő kirendelésével és a szakvélemény elkészítésével kapcsolatos költségről megállapította, hogy azt a Be. 574. § (3) bekezdése alapján az állam viseli.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel megtámadott ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a minősítés, a büntetés és a bűnügyi költségekkel kapcsolatos rendelkezések körében megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján rendelkezett az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

Pécs, 2019. december 9.

Dr. Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 15.B.140/2018/34/II. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.32/2019/10. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2019. évi december hó 9. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Makai Lajos s.k.

a tanács elnöke